

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
СОВЕТ ЯНУРУСОВСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ САРМАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

Село Янурусово, улица Ленина, дом 43а,
423370 Телефон 4-10-19

ОГРН 1031604000757 ИНН/КПП 1636001403/163601001 ОКАТО 92253884000

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
САРМАН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЯНУРЫС
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ МУНИЦИПАЛЬ
БЕРӘМЛЕГЕ

Ленин урамы, 43 а йорт, Янурис авылы,
423370 Телефон: 4-10-19

РЕШЕНИЕ

№2

КАРАР

18.03.2021

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Янурис авыл жирлеге территориясендә россия Федерациясе дәүләт урман фонды жириенә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән яшел үсентеләрне кису тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль района Янурис авыл жирлеге Уставы нигезендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән Янурис авыл жирлеге территорииясендә яшел үсентеләрне рациональ файдалану, саклау һәм яңадан торғызу максатларында, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль района Янурис авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль района Янурис авыл жирлеге территорииясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә көрмәгән яшел үсентеләр кису тәртибе турындагы нигезләмәне күшүмтә нигезендә расларга.

2. Әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) һәм «Сарман муниципаль района» муниципаль берәмлекенең «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында (sarmanovo.tatarstan.ru) урнаштырырга.

3. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

Сарман муниципаль района
Янурис авыл жирлеге башлыгы

А. Ә. Мәхәммәдиева

Мұжай

Татарстан Республикасы Сарман
муниципаль районы Янурис авыл жирлеге
Советының _____ елның
_____ номерлы каарына күшымта

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Янурис авыл жирлеге
территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм
юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә көрмәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе
турында НИГЕЗЛӘМӘ

Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе
Гражданлық кодексының 15 статьясы, Россия Федерациясе Урман кодексы, «Әйләнә-тире
мохитне саклау түрүнде» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль
законның 61, 68 һәм 77 статьялары, халыкның экологик иминлеген тәэмин иту
максатларында Янурис авыл жирлеге Уставы нигезендә эшләнде һәм Татарстан
Республикасы Сарман муниципаль районының Янурис авыл жирлеге (алга таба - авыл
жирлеге) территориисендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм
физик затларның һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән, яшел
утыртмаларны кисү тәртибен билгели.

1. Тәп тәшенчәләр
2.

Әлеге Нигезләмәдә тубәндәге тәп тәшенчәләр кулланыла:
Яшел үсентеләр-агач, қуак һәм үлән үсә торган табигый һәм ясалма үсемлек (шул
исәптән парклар, скверлар, бакчалар, газоннар, чәчәкләр, шулай ук аерым торучы
агачлар һәм қуаклар).

Табигый территорияләр-бердәм географик (климатик) шартларда формалашкан
жир рельефының, туфракның, үсемлекләрнең билгеле бер төрләрен үз эченә алган
хужалык әшчәнлеге белән кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр.

Яшелләндерелгән территорияләр - табигый барлыкка килгән үсемлекләр
участоклары, ясалма яшелләндерү обьектлары (авыл хужалығы билгеләнешендәге
жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге жирләрнәң 50 проценттан да ким
булмаган өлеше үсемлекләр капламы белән мәшгуль булган аз төзелгән участоклары.

Урман территорияләре-төрле функциональ билгеләнештәге табигый
территорияләр участоклары, алар табигый урман үсемлекләре белән капланган.

Агач -яңа утыртылган үсентеләрдән тыш, диаметры ачык беленеп торган кимендә 5
см көүсәле, 1,3 м биеклектәге үсемлек.

Куак - туфрак өслегеннән үк тармакланган, күпъеллык күпкәүсәле (агачтан аермалы
буларак) үсемлек.

Үлән капламы-газон, табигый үлән үсемлеке.

Әрәмәлекләр - нинди дә булса урында күе булып үсә торган үсемлекләр, қуаклар.

Яшел массив-бердәм идән барлыкка китеүче 50 данәдән дә ким булмаган (15
яштән өлкәнрәк) агач үсә торган территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян китеү - аларның үсешен туктату, шул исәптән ботакларга,
тамыр системасына механик зыян китеү, тамырның бөтөнлеген, тере туфрак катламын
бозу, яшел үсентеләрне яисә тамыр зонасындагы туфракны зааралы матдәләр белән
пычрату, ут тәртү яки башка йогынты ясау.

Яшел үсентеләрне юк иту - яшел үсентеләрне кисү яки башка зыян китеү, аларның
үсешен туктату.

Компенсацион яшелләндерү - 2 коэффициенты белән юк итөлгөн яки заарланган яшел утыртмаларны яңадан житештерү.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территорииясендә үсә торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территорииясендә (авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлық яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территорииясендә яшел үсентеләрнең сакланышын һәм үсешен тәэммин итү буенча бурычлар йөкләнә:

2.2.1. оешмаларга үзләре белдергән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән участокларда - әлеге оешмалар житәкчеләренә;

2.2.2. милектәге яки арендага алынган участокларда-юридик затларга, милекче гражданнарга яки арендаторларга.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләренең милекчеләре, кулланучылары һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын тәэммин итәргә, яшел үсентеләрне тиешенчә карарга тиешләр.

2.4. Әлеге Нигезләмә, милек рәвешләренә карамастан, авыл жирлеге территорииясендә агач-куак кисүгә бәйле проектлау, төзелеш, ремонт һәм башка эшләр алып баручы гражданнарга һәм оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территорииясендә хужалық, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2.6. Жир участогын сайлау акты, төзелеш, хужалық һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрес белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулы бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшел үсентеләр яшәшен тәэммин итү белән бергә яшел территориияләрне һәм яшел массивларны куллану рәхсәт итәлми.

3. Яшел үсентеләр, агачлар, куаклар кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территорииясендә яшел үсентеләрне үз белдеге белән кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территорииясендә агач һәм куаклар кисү рәхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рәхсәт авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсә рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел утыртмаларны кисүгә рәхсәт алу өчен мөрәжәгать итүче авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе исеменә билгеләнгән рәвештә (1 нче күшымта) хат-заявка бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, чикләнгән кисү үткәрелү урыны һәм аны нигезләү күрсәтелгән булырга тиеш. Гаризага тубәндәгә документлар теркәп бирелә:

3.3.1. Шәхесне раслаучы документлар;

3.3.2. Вәкилнең вәкаләтләрен раслаучы документ (өгөр мөрәжәгать итүче исеменнән вәкил эш итсә);

3.3.3. Кисәргә тиешле яшел үсентеләр белән якындагы корылмаларга яки башка юнәлешләргә кадәр жир кишәрлеге схемасы;

3.3.4. Жир кишәрлеге Бердәм дәүләт күчемсез мәлкәт реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлегенә хокук билгели торган һәм хокук раслыый торган документларның расланган күчермәләре;

3.3.5. Россия Федерациисе салымнар һәм жыемнар түрындагы законнары нигезендә түләнергә тиешле салымнар, жыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, процентлар түләү буенча бурыйчлар булу (булмау) түрында белешмәләр авария хәлләренә бәйле очраклар өчен бирелми (билгеләнә);

3.3.6. Биналар һәм корылмалар төзегендә габаритларга эләгә торган яшел үсентеләр киселгән очракта, расланган проект документлары;

3.3.7. Кису эшләре кагыла торган территорияләрнең хужалары белән яшел утыртмаларны кису һәм күчереп утырту шартларын килештерү;

3.3.8. Үсентеләрне утыртканда яки күчереп утыртканда инженер чөлтәрләре вәкилләре белән жир эшләрен башкаруга ордер ачу белән килешенде.

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты гариза-хат килгәннән соң, гариза бирүчегә әлеге төр эшләрне башкару өчен рәхсәт алган махсус оешмага мөрәжәгать итәргә кинәш итә:

3.4.1. яшел утыртмаларның исәп-хисап исемлеге;

3.4.2. агач-куак үсентеләренең санын, төрен, категориясен билгеләү максатыннан төzelә торган яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен бәяне (түләүләрне) исәпләү. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациисе Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маенданы 310 номерлы карапы белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рәхсәтнең гамәлдә булу срокы-90 көн.

3.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты гариза бирүче хат-гаризасы, яшел үсентеләрне техник тикшерү акты, киселгән агач өчен түләүне (түләүне) исәпләү нигезендә авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенең авыл жирлеге территорииясендә яшел үсентеләр кисугә рәхсәт түрындагы күрсәтмәсе проектын әзерли.

3.6. Эшләрне башкаруга рәхсәт алган очракта, мөрәжәгать итүче әлеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләр кискән өчен түләүләрне кертергә һәм компенсацион яшелләндерү тәртибен раслаучы документларны тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куак кискән өчен түләү гариза бирүче тарафыннан авыл жирлеге бюджетына күчерелә.

3.8. Яшел үсентеләрне кису эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, гариза бирүче акчасы хисабына башкарыла. Агач кису бары тик аттестацияләнгән белгечләр генә рәхсәт итәлә.

3.9. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны егу, раскряжевка, төяу, чыгару эшләре башланган көннән өч көн эчендә гариза бирүче хисабына башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм эш урынында киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.10. Территориянең кису урынына якын урнашкан территориядә газон, яшел үсентеләр заараланган очракта, эшләр башкаручы, территориянең хужасы һәм контроль органнары белән алар компетенциясе чикләрендә килештереп, әмма зыян китерелгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларның мәжбүри рәвештә торғызу эшләрен башкара.

3.11. Агач кискән өчен түләүне башкармыйча гына, агач һәм куаклар кису авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда хәл итепергә мөмкин:

3.11.1. ўткәрү кису тәрбияләү, санитар кисуләр һәм реконструкция яшел үсентеләр;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капиталь инженерлық корылмаларын ремонтлау;

3.11.3. торак һәм жәмәгать биналарында ут режимын бозучы агач һәм куакларны кису, әгәр дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса;

3.11.4. авария тудыра торган (жимерелү куркынычы тудыра торган) агач һәм куакларны кису.

3.12. Югарыда күрсәтелгөн очракларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыручи мөрәжәгать итүчегә авыл жирлеге башкарма комитеты белән килемштерелгән урыннарда компенсацияле яшелләндөрүне үткәрергә кирәк.

3.13. Авария хәләндәге, коры һәм куркыныч тудыручи яшел үсентеләр 2 нче күшүмтә нигезендәге акт буенча комиссия тикшерүе нигезендә киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 статьясы нигезендә, хужалық эшчәнлеге нәтижәсендә яки жир кишәрлекендә аны гражданга яки юридик затка милеккә тапшырганнан соң барлыкка килгән агач-куак үсемлеклөре аның милке булып тора, аның үз теләге белән файдалана һәм эш итә.

3.15. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк иту дип таныла:

3.15.1. рөхсәтсез яки рөхсәт белән, әмма рөхсәттә күрсәтелгән кишәрлектә, санда һәм рөхсәттә күрсәтелгән токымнар булмаган агачларны һәм куакларны кисү;

3.15.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш иту нәтижәсендә агач һәм куакларны юк иту яки зыян китерү;

3.15.3. кәүсәне божралау яки төпләү (подсечка);

3.15.4. үсә торган агачларга һәм куакларга үсешне туктату дәрәҗәсенә кадәр зыян китерү;

3.15.5. агач һәм куакларга ағынты сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зыян китерү h. б. шундый;

3.15.6 Коры-сары агачларны рөхсәтсез кисү;

3.15.7.үсә торган агачларны һәм куакларны башкача заарлау.

3.16. Дәүләт урман фондында булган агач һәм куакларны кисү маҳсус вәкаләтле дәүләт органнары тарафыннан бирелгән рөхсәтләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.17. Әлеге Нигезләмәне бозып, агачларны һәм куакларны юк иту үзирекле кисү булып тора һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм жинаять җаваплылыгына тартылырга тиеш. Әлеге Нигезләмә кагыйдәләрен үтәү авыл жирлеге территориясендә барлык гражданнар, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәжбүри.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү рөхсәт ителгән агач кисү, законсыз рәвештә яшел үсентеләрне заарлау яки юк иту очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен туры килә торган, әмма яшел үсентеләрне заарлау яки юк иту факты ачыкланғаннан соң бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләндерү гражданнарың яисә юридик затларның мәнфәгатьләрендә яисә аларның хокукка каршы гамәлләре нәтижәсендә яшел үсентеләр заарлану яки юкка чыгу очракларында, аларның акчалары исәбенә башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә, яшел утыртмаларга китерелгән зыян табигый формада кайтарылырга тиеш - компенсация рәвешендә яшелләндерү: юк ителгән яшел утыртмаларны 2 коэффициенты белән яңадан торгызу.

5. Яшел үсентеләрне шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашырганда саклау

5.1. Авыл жирлекендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алыш барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган төзелеш һәм кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентелөр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелешне оештырганда, проект документларында киселергә тиешле яшел үсентеләрне бәяләү булырга тиеш. Бу очракларда зыянны каплау әлеге Нигезләмәнен 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә агач киселгән өчен түләүне алдан кертү һәм компенсация яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

6.1. яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшкуарлық эшчәнлеге, авыл жирлеге башкарма комитеты рәхсәтеннән башка эшкуарлық эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларга зыян китерү яисә аларны юкка чыгару тыела.

7. Административ жаваплылык.

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплы.

Россия Федерациисе дәүләт урман фонды жириләренә көрмәгән Сарман муниципаль районының Янурис авыл жирилеге территориясендә яшел үсентеләрне кису тәртибе турындағы нигезләмәгә 1 нче күшымта

Сарман муниципаль районы
Янурис авыл жирилеге
Башкарма комитеты
Житәкчесенә

(оешманың исемен күрсәтергә
яки Ф. И. О., адрес)

Янурис авыл жирилеге территориясендә агач-куак үсемлекләренең чикләнгән киселешенә
ГАРИЗА

жир кишәрлегендә
урнашкан агачларны, куакларны, агач-куак үсемлекләренең (кирәклесенең астына
сызарга) кисүне рәхсәт итегез.

(оешманың исемен яки Ф. И. О. исемен күрсәтергә һәм жир кишәрлегенә хокук тәрен
күрсәтергә)

һәм _____ жириләрендә урнашкан
(торак пунктны күрсәтергә)

Жир кишәрлеге булы белән характерлана:

агач _____ берәмлек
куаклар _____ берәмлек

Жир кишәрлеген үзләштерү һәм тәзекләндерү процессында агачны кискән өчен
түләүне гамәлгә ашырырга һәм дендроплан нигезендә агач-куак үсентеләрен
компенсация өчен утырту башкарырга йөкләмә алам.

Ф. И. О _____ (Имза)
Дата _____

Күшымталар:

- Беренчел-рәхсәт документлары.
- Киселергә тиешле яшел утыртмаларның тәрен һәм санын тамгалап, жир участогы
планы.

Татарстан Республикасы Сарман
муниципаль районы Янурис авыл
җирлеге территориясендә РФ Дәүләт
урман фонды җирләренә көрмәгән яшел
үсентеләрне кису тәртибе турындағы
нигезләмәгә 2 нче күшымта

яшел үсентеләрне киселергә тиешле булуын тану турында
АКТ

Сарман муниципаль районы Янурис авыл җирлеге Башкарма комитеты
«_____» _____

Комиссия составы:

1. _____
(Ф. И. О., вазыйфасы)
2. _____
(Ф. И. О., вазыйфасы)
3. _____
(Ф. И. О., вазыйфасы)

яшел үсентеләр тикшерелде.

Тикшерү нәтижәләре:

Нәтижә:

Комиссия әгъзалары:

1. _____
(имза) (Ф. И. О)
2. _____
(имза) (Ф. И. О)
3. _____
(имза) (Ф. И. О)